

František Halas:

STARÉ ŽENY

STARÉ ŽENY

*Smutná odpoledne nedělní
smutná starými paními
které se belhají k oknům
starou cestou vyšlapanou v koberci
starou cestou
mezi stolem a lůžkem
mezi zrcadlem a fotografiemi
mezi židlí a falešnou palmou.*

*pak opřeny o rám okenní
dívají se dolů do ulic
odtud ta bezútěšnost
odpolední nedělních*

*oči starých žen
vyplakané a plaché
tesklivé a mírné
vy oči obrácené k zániku*

*oříšky bez jádra
misky bez obětí
předsíňky mrákot
úryvky dávné hudby
studánky zasypané
oblohy zatažené
noci bez dnění
dvířka zapadlá
křtitelnicky vyschlé*

vody bez zrcadlení
vy oči starých žen
vám svět nic není
vám krása nic není
vám ošklivost nic není

vy oči starých žen
nesledující hodin
za míjením dnů se neotáčejí
vy oči starých žen

staré paní kulhají ke smrti
a těch několik zastavení
na známé vyšlapané cestě
to je jen smítka na výšivce
to je jen skrčený roh povlaku
to je jen spadlý drobínek
nic jiného ta zastavení neznamenaají
vy ruce starých žen
žlutší jílu pod rakví
otevřené a prázdné
vy ruce sedřené a spotřebované

obrácených utrpením obrácených modlitbou
vy ruce starých žen tak zapominající
na Šíje mužů
na vlasy dětí

vy ruce starých žen
silné jen tak
aby udržely kapesník k setření slzy

aby udržely obrázek v rakví
aby udržely kříž až zatlačeny budou očí
vy ruce starých žen.
plachetky styxu
blíženci modlitby
železa porouchaná
hnízda křečí
třeslice opuštěnosti
záhonky žil
orodovnice oněmělé
praporky splihlé
pobočníci propuštění
marnotratnice zchudlé
těžítka bezesnosti

staré paní v koutku
svém shrbené a světem zapomenuté
staré paní jimž děti odešly a zemřely
staré paní nečekající na vrznutí dveří
plačící jen ze slabosti očí.

vlasy starých žen
v copáncích stydlivých
šedě vonící
vy vlasy starých žen

dýme řídký hlav dohořívajících
přílbice proražené
popeli po slavnostech
třepeň korouhví
stříbro netavitelné

*rubáši přetažený
věno smrti
smutky hřebenů
krajkoví zteřelé
bílý stude smrtelnosti*

*vy vlasy starých žen
nepraskající již při pohlazení
nikdo v nich hlavu neskryje
nikdo v jejich tání nesmočí rty
nikomu nejsou rouchem obnaženosti
nikomu nejsou svodem žádosti
vy vlasy starých žen
vítr je nezduhá
láska je nerozplete
jen hubený smyčec byl by z nich
pro melodii pohřební
vy vlasy starých žen*

*staré paní plné tmy a odcházení,
ruce spadlé v klín dvě mrtvých věcí zkřížených
v klíně v paláci života bývalém
ó domove života rozpadlý
krov kolen je zřícen jen siroba tu hnízdí
mé staré ženy klímající pod světem
staré paní koutku svém
shrbené a světem zapomenuté
staré paní jimž děti odešly a zemřely
staré paní nečekající na vrznutí dveří
plačíc jen slabosti očí*

*vlasý starých žen
v copáncích stydlivých
šedé vonící
vy vlasý starých žen*

*dýme řídký hlav dohořívajících
přilbice proražené
popeli po slavnostech
třepení korouhví
stříbro netavitelné
rubáši přetažený
věno smrti
smutky hřebenu
krajkoví zteřelé
bílý stude smrtelnosti
vy vlasý starých žen
nepraskajíc již při pohlazení
nikdo v nich hlavu neskryje
nikdo v jejích tání nesmočí rty
nikomu nejsou rouchem obnaženosti
nikomu nejsou svodem žádosti
vy vlasý starých žen
vítr je nezduhá
láska je nerozplete
jen hubený smyčec byl by z nich
pro melodii pohřební
vy vlasý starých žen
staré paní plné tmy a odcházení
ruce spadlé v klín dvě mrtvých věcí zkřížených
v klíně v paláci života bývalém
o' domove života domove rozpadlý*

*krov kolem je zřícen jen siroba tu hnízdí
mé staré ženy klímající pod světem*

*klíny starých žen
jímko dětských nářků a slzí
dusítka mužských vzlyků
vy klíny starých žen*

*kolébky prázdné
pelíšky vychladlé
hrobky chvil milostných
okouzlení odkouzlená
schrány žalných kostí
skrýšky zapomenutých pohybů
stany vyvrácené
spáleniště vyvátá
útulky růžence
opuštěné zálohy budoucích
vy klíny starých žen
ničí hlava je nezalehčí
strasti kupmo navršeny tu leží
slast v nic léty proměněna
jen dlaň zániků sem símě sije*

*vy klíny starých žen
břímě lásky neudržely by již
umírající by v posled nevydechl tu
a kojeneček by se rozplakal
neb kostlivec tu studí
vy klíny starých žen
zdvojené štěstí nohou skoro nesvazující*

*a slavná líheň života vychladla
vy klíny starých žen*

*mrtvá odpoledne nedělní
smutná tvářemi starých žen
v nichž nic se již neobráží
jenom skomírání jenom nemoc
není vzpomínky není zasnění
není toužení ani naděje,
jenom stáří jenom červ ještě spící*

*vy tváře starých žen
s clonou minula tak těžce visící
jen kůži odhrňte a je to smrt
vy tváře starých žen*

*osiky bezlisté
monstrance nepozdvihované
mosaiky strastí
delty slzí
masky pošinuté
pohřebiště úsměvů
heraldiko bez vysvětlení
scvrklá jablka poznání
plástve vybrané
zápisy pomíjejícínosti*

*vy tváře starých žen
stín dotyků dávných ztemnil je
stín polibků ztracených
zvětralá solí slz je končina odevzdání*

vy tváře starých žen

ty oči starých žen

ty ruce starých žen

ty vlasy starých žen

ty klíny starých žen

ty tváře starých žen

o smutná odpoledne nedělní

na kříži starých žen